

చిన్న రైతులు 87%.. ఆధీనంలోని భూమి 48%

రాంపురం పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్ లోని సారవంతమైన గంగా మైదానపు ఒండ్రునీలలో ఉంది. ఆ గ్రామంలోని వ్యవసాయం, అర్ధిక వ్యవస్థ, జనాభా, సహజ వనరులు, నీటి పారుదల వంటి తదితర వివరాలను తెలుసుకుందాం.

డిఎస్సీ ప్రత్యేకం సోషల్ స్టడీస్

రాంపురం-గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థ కీలక భావనలు

- వ్యవసాయం- భారతదేశ గ్రామాల్లో ప్రధాన వృత్తి కార్యకలాపం.
- పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్- గంగానది ఒండ్రు నీలు కలిగిన సారవంతమైన ప్రాంతం.
- పంజాబ్, హర్యానా- వ్యవసాయపరంగా సంపన్న రాష్ట్రాలు
- పర్యయన్ వీల్- రైతులు భావుల నుంచి నీరు తోడటానికి ఉపయోగించే పురాతన పరికరం.
- 2010లో సాగు విస్తీర్ణం- 140 మిలియన్ హెక్టార్లు
- చిన్న రైతులు- రెండు హెక్టార్ల కంటే తక్కువ భూమి గల రైతులు. చిన్నరైతులు 87% ఉండగా వారి ఆదీనంలో ఉన్న భూమి 48%.
- భౌతిక పెట్టుబడి- అనేక సంవత్సరాల పాటు వస్తూన్న భౌతిక దోహదపడి యంత్రాలు, భవనాలు మొదలైనవి.
- గ్రామీణ కార్మికులు- 2009-10లో భారత దేశ గ్రామీణ కార్మికుల్లో 32 శాతం మంది వ్యవసాయేతర పనుల్లో ఉన్నారు.

రాంపురం వ్యవసాయం

- రాంపురం పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్ లోని సారవంతమైన గంగా మైదానపు ఒండ్రునీలలో ఉంది.
- పంజాబ్ హర్యానాతో పాటు పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్ వ్యవసాయపరంగా సంపన్న ప్రాంతం.
- రాంపురానికి మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో రాయ్ గంజ్, 12 కి.మీ దూరంలో జహంగీరా బాద్ పట్టణాలు ఉన్నాయి.
- రాంపురంలో ఎడ్ల బండ్లు, జట్టూ బండ్లు, బోగీలు (బుర్రెలు, దున్నపోతులు లాగి చెక్క బండ్లు) రవాణా సాధనాలుగా ఉన్నాయి. ఈ గ్రామంలో ప్రధాన వృత్తి వ్యవసాయం.
- ఇక్కడ పర్యాటకంలో జొన్న, నల్లలు, అక్టోబర్, డిసెంబర్ల మధ్యకాలంలో బంగాళాదుంప, చలికాయలతో గోధుమల పంటలు సాగు చేస్తారు. కొంత విస్తీర్ణంలో చెరకు పంటలు సాగు చేస్తారు. ఇది సంవత్సరకాలపు పంట.

భూమి ఇతర సహజ వనరులు

- భూమిని కొలవడానికి హెక్టారును ప్రామాణిక కొలమానంగా ఉపయోగిస్తారు. రెండుసార్ల

ఎకరాలను హెక్టారుగా పరిగణిస్తారు.

- హెక్టారు అంటే 10,000 చదరపు మీటర్లు. గ్రామంలో ఎకరాలు, సెంట్లు, గుంటలు అనే స్థానిక కొలమానాలు కూడా కలవు.
- ఒకే విస్తీర్ణంలో సంవత్సరంలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ పంటలు సాగు చేయడాన్ని 'బహుళ పంట సాగు' అంటారు. భూమి నుంచి ఉత్పత్తి పెంచటానికి ఇది అత్యంత సాధారణ మైన పద్ధతి.
- పంట రుతువులు ప్రధానంగా రెండు- ఖరీఫ్ (వర్షాకాలం), రబీ (శీతాకాలం) నీటి పారుదల
- రాంపురం గ్రామంలో అభివృద్ధి చెందిన నీటి పారుదల వ్యవస్థ ఉంది. ఈ గ్రామానికి విద్యుత్తు సౌకర్యం చాలా ముందుగానే వచ్చింది. దీంతో నీటిపారుదల వ్యవస్థ రూపు రేఖలు మారిపోయాయి.
- గతంలో బావి నుంచి నీటిని తోడటానికి ఉపయోగించే పర్యయన్ వీల్ స్థానంలో విద్యుత్తో నడిచే బోరుబావులు వాడుకలోకి వచ్చాయి.
- ఫలితంగా 1970 దశాబ్ది మధ్యకాలం నాటికి 264 హెక్టార్ల వ్యవసాయ భూమికి నీటిపారుదల సౌకర్యాలు కల్పించారు.
- దేశంలో నదీ మైదానాలు, కోస్తా ప్రాంతాల్లో మాత్రమే సాగునీటి సదుపాయాలు బాగున్నాయి. దీనికి విరుద్ధంగా దక్కన్ పీఠభూమి వంటి ప్రాంతాల్లో సాగునీటి సదుపాయాలు తక్కువ.

- ఈనాటికి సాగు విస్తీర్ణంలో 40 శాతం కంటే తక్కువ విస్తీర్ణానికి మాత్రమే సాగునీటి సదుపాయం ఉంది. మిగిలిన భూమిలో వ్యవసాయం పర్యాధారంగా మాత్రమే సాగుతుంది.
- భూ పంటలు
- రాంపురంలో మొత్తం జనాభా 2,660
- మొత్తం కుటుంబాలు 450
- భూమి లేని కుటుంబాలు (వీరిలో అధికులు ధనికులు) - 150 (1/3వ వంతు)
- రెండు హెక్టార్లు మించిన భూమి గల కుటుంబాలు- 80
- రెండు హెక్టార్ల కంటే తక్కువ గల చిన్న సన్న కారు రైతు కుటుంబాలు-240
- అన్నదమ్ముల మధ్య భూపంపిణీ వల్ల సగటు రైతు పరిమాణం తగ్గుతున్నది.
- ఉత్పత్తి నిర్వహణ
- ప్రజలకు అవసరమైన వస్తువులు, సేవలందించడమే ఉత్పత్తి ఉద్దేశం. వీటిని ఉత్పత్తి చేయడానికి అనేక వస్తువులు కావాలి.
- భూమి, శ్రమ, భౌతిక పెట్టుబడులను కలుపుకొని వ్యక్తులు లేదా వ్యాపారవేత్తలు ఉత్పత్తి చేస్తారు. వీటిని ఉత్పత్తి కారకాలు అంటారు.
- వస్తుసేవ ఉత్పత్తికి అవసరమైన వస్తువుల వర్గీకరణ
- సహజ వనరులు - భూమి, నీరు, అడవులు, ఖనిజ అవశాల వంటి వనరులు అవసరం.
- శ్రామికులు- శ్రమ అంటే ఉత్పత్తికి అవసరమైన మానవ ప్రయత్నాల సమూహం. ఉత్పత్తి

ప్రక్రియల నిర్వహణకు చదువుకున్న వైపు జ్యూలు కలిగిన కార్మికులు, శారీరక శ్రమ చేసే కార్మికులు అవసరం. ఉదా: ఇంజనీర్, మేనేజరు, అకౌంటెంట్, సేల్స్ రిప్రెజెంటేటివ్, రోజువారీ కూలిలు

- పెట్టుబడి రెండు రకాలు. ఎ) పనిముట్లు, యంత్రాలు, భవనాలు. ఇవి వస్తు తయారీలో అనేక సంవత్సరాల పాటు పని చేస్తాయి. వీటికి కొంత మరమ్మత్తు నిర్వహణ అవసరమవుతుంది. ఉదా: నాగలి, కంప్యూటర్ యంత్రాలు. వీటిని స్థిర పెట్టుబడి లేదా భౌతిక పెట్టుబడి అంటారు. బి) అవసరమైన ముడి సరుకు, ఉప్పు, వస్తువుల తయారీకి ముడి పదార్థాలు, ఉత్పత్తి ప్రక్రియలు పూర్తి చేయడానికి నిర్మాణకార్యకలాపాల అవసరమవుతాయి. ముడి సరుకులు, ఉప్పు అవసరాల నిర్మాణకార్యకలాపాల అంటారు. ఈ పెట్టుబడి ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో పూర్తిగా వినియోగించబడి చివరకు మిగిలవు.
- జ్ఞానం, వ్యాపార దక్షత- భూమి, శ్రమ, భౌతిక పెట్టుబడి ఉపయోగించుకునే సరుకులు లేదా సేవలు ఉత్పత్తి చేయటానికి ఉత్పత్తి ప్రక్రియకు సంబంధించిన జ్ఞానం, అభివృద్ధి అవసరం ఉండాలి. భౌతిక పెట్టుబడులు ఉన్నవారు లేదా నిరుపయోగమవుతున్న మేనేజర్లు ఈ ప్రక్రియలో దోహదపడతారు. ఉత్పత్తిదారులు లాభాలు పొందుతున్న లేదా నష్టపోతున్న

రాంపురంలో వ్యవసాయేతర పనులు

- రాంపురంలో 25శాతం మంది వ్యవసాయేతర పనుల్లో నిమగ్నమై ఉన్నారు.
- గ్రామాల్లో వ్యవసాయేతర పనులు.
 - పాడి పరిశ్రమ,
 - చిన్నతరహా వస్తువుల తయారీ,
 - దుకాణాల నిర్వహణ,
 - రవాణా కార్యకలాపాలు
- గ్రామాల్లో వ్యవసాయం తర్వాత రెండో ప్రధాన కార్యకలాపం- పాడి పరిశ్రమ, పాడి పరిశ్రమలో ఉత్పత్తి కారకాలు భూమి-సొంత కొట్టు బడి- పశువుల సంతలో కొన్న గేదెలు, నిర్వహణ పెట్టుబడి-పశువుల మేక, మందులు
- రాంపురం రైతులు రాయ్ గంజ్ లో పాలు అమ్ముతారు. జహంగీరా బాద్ కు చెందిన ఇద్దరు వ్యాపారులు రాయ్ గంజ్ లో పాల సేకరణ శీతలీకరణ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. పాలను బులంద్ పహార్, డిల్లీ వంటి దూర ప్రాంతాలకు రవాణా చేస్తారు.
- చిన్నతరహా వస్తువుల తయారీ
- రాంపురంలో వస్తువుల తయారీలో ఉపాధి పొందినవారు 50 కంటే తక్కువ మందే ఉన్నారు. పెద్ద నగరాలు, పట్టణాల్లో పని కాకుండా తేలిక పదార్థాలు ఉపయోగించి చిన్న స్థాయిలో జరుగుతుంది. వీటిని సాధారణంగా ఇంటివద్ద గానీ, పాలం వద్ద గానీ పని చేస్తూ కుటుంబ శ్రమను ఉపయోగించి చేస్తారు. ఉదా: విద్యుచ్ఛక్తితో పని చేసే యంత్రంతో చెరకు రసం తీసి బెల్లం తయారు చేయడం. గతంలో ఎద్దులను ఉపయోగించి చెరకు రసం తీసేవారు. ఇక్కడ తయారు చేసే బెల్లంను జహంగీరా బాద్ లో అమ్ముతారు.
- దుకాణాల నిర్వహణ
- హోటెల్స్ దుకాణాల నుంచి సరకులు తెచ్చి రాంపురంలో విక్రయించే వ్యాపారులు ఉన్నారు. బస్టాండుకు దగ్గరగా ఉన్న ఇక్కడ కుటుంబాల వారు తమకు గల స్థలంలో దుకాణాలు తెరిచి శీతల పానీయాలు, మిఠాయిలు, కారా వంటివి విక్రయిస్తారు.
- కొంతమంది దుకాణదారులు గ్రామంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న వాటిని కొని, పెద్ద గ్రామాలు లేదా పట్టణాల మార్కెట్లలో అమ్ముతారు. ఉదా: పిండిమర నడిపే వ్యక్తి గ్రామంలోని చిన్న రైతుల నుంచి గోధుమల కొని వాటిని రాయ్ గంజ్ లో అమ్ముతారు.
- పిండిమర నిర్వహించడం, గోధుమల కొని అమ్మడం రెండూ వేర్వేరు వ్యాపారాలు.
- రవాణా వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రంగం
- రిక్షాలు, జుక్కాలు, డబ్బు, ట్రాక్టర్లు, లారీ, బస్సు వంటి రవాణా సాధనాలు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. వీటి ద్వారా డ్రైవర్లు, క్లీనర్లు, మెకానిక్లు, ఎద్దుల బండ్లు నడిపేవారు మొదలైనవారు ఉపాధి పొందుతున్నారు.
- గత కొద్ది కాలంగా రవాణా రంగంలో ఉన్న వారి సంఖ్య పెరుగుతున్నది. ఎద్దుల బండ్ల వంటివి వ్యవసాయ కూలిలు, చిన్న రైతులకు రెండో ఉపాధిగా అదనపు ఆదాయాన్ని కల్పిస్తున్నాయి.

1. కింది వాటిలో వ్యవసాయేతర కార్యకలాపం?	3) 10,000	4) 1,00,000	1) 13	2) 20
1) చేపల పెంపకం	2. కింది వాటిలో సంవత్సర కాలపు పంట?	3) 36	4) 52	
2) అటవీ ఉత్పత్తుల సేకరణ	1) వరి	2) గోధుమ		
3) పశుపోషణ	3) చెరకు	4) శనగలు	7. కింది వాటిలో భౌతిక పెట్టుబడి కానిది?	
4) గ్రామీణ దుకాణాల నిర్వహణ	4. వ్యవసాయ నీటి పారుదల వ్యవస్థలో గొప్ప మార్పు తీసుకొచ్చినది?	3) పెద్ద రైతులు	1) పనిముట్లు	2) యంత్రాలు
2. ఒక హెక్టారుకు ఎన్ని చదరపు మీటర్లు?	1) డీజిల్	4) భూస్వాములు	3) ముడిసరుకు	4) భవనాలు
1) 100	2) విద్యుత్	5. రెండు హెక్టార్ల కంటే తక్కువ భూమి గల రైతులు?		
2) 1000	3) సౌరశక్తి	1) చిన్న రైతులు		
		2) మధ్య తరగతి రైతులు		
		3) పెద్ద రైతులు		
		4) భూస్వాములు		
		6. భారతదేశంలో 13 శాతం గల మధ్య తరగతి పెద్ద రైతుల ఆధీనంలో గల సాగుభూమి శాతం?		
		1) 1.4	2. 3	3. 3
		5. 1	6. 4	7. 3

ఎస్ లండన్ ఎస్ బిజ్ నెట్ నెట్ సాజన్ గాంత్.

- 139. రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో ఎవరికి ఓటు హక్కు ఉండదు?
 - విధాన పరిషత్ సభ్యులు
 - లోక్ సభకు రాష్ట్రపతి నియమించిన సభ్యులు
 - రాజ్యసభకు రాష్ట్రపతి నియమించిన సభ్యులు
 - పైవారందరూ
- 140. పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో చర్చిస్తున్న అంశాలను నిలిపివేసి మరో ముఖ్యమైన అంశంపై చర్చించాల్సినదిగా ప్రవేశపెట్టే తీర్మానాన్ని ఏమంటారు?
 - అవిశ్వాస తీర్మానం
 - వాయిదా తీర్మానం
 - సామాన్య తీర్మానం
 - ఏదీకాదు
- 141. కింది వాటిలో వేటికి పార్లమెంటు ప్రత్యేక మోజులే, రాష్ట్రాల ఆమోదం అవసరం?
 - రాష్ట్రపతి ఎన్నిక, దాని విధానం
 - ఏదో షెడ్యూల్డ్ లోని జాబితా విషయంలో
 - సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు
 - పార్లమెంటులో రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం
 - అన్నీ
 - ఏదీకాదు
 - ఎ, సి
 - ఎ, సి, డి
- 142. కింది వాటిలో సరైనది ఏది?
 - 1773 రెగ్యులేటింగ్ చట్టాన్ని 'మొదటి లిటిల్ చట్టం' గా పేర్కొంటారు
 - 1861 కొన్నింటి చట్టం ద్వారా తొలి సారిగా పోస్టు ఫోటోను విధానం ఏర్పాటు చేశారు
 - 1858 విక్టోరియా మహారాణి ప్రకటన ద్వారా వైద్యులను పదవి ఏర్పాటు చేశారు
 - పైవన్నీ
- 143. 'లోకతత్వం' భారత రాజ్యాంగం మౌలిక లక్షణంగా సుప్రీంకోర్టు ఏ కేసులో తీర్పు ఇచ్చింది?
 - ఎన్.ఆర్. బొప్పి vs యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
 - భరత్ కుమార్ vs కేరళ రాష్ట్రం
 - ఉన్నికృష్ణన్ vs ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం
 - కేశవనందన్ భారతి vs కేరళ రాష్ట్రం
- 144. కింది వాటిలో ప్రధానమంత్రికి సంబంధించిన సలహానిది ఏది?
 - విదేశంలో మణింపిన ఏకైక ప్రధాని-లారీ బహదూర్ శాస్త్రి
 - మైనారిటీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపిన ప్రధాని-పి.వి.నరసింహారావు
 - తక్కువ కాలం ప్రధానిగా పనిచేసిన

సైమన్ కమిషన్ ను భారతీయులు ఎందుకు వ్యతిరేకించారు?

వ్యక్తి - చరణ్ సింగ్

- సంకీర్త ప్రభుత్వాన్ని పూర్తి కాలం నడిపిన ప్రధాని-మొరార్జీ దేశాయ్
- 1976లో రాజ్యాంగం ప్రవేశంలో 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా చేసిన పదావేళి?
 - సర్వసత్తాక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర
 - సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక
 - సామ్యవాద, లౌకిక, సమగ్రత
 - సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర
- జతపరచండి.

గ్రూపు- బి

 - సామాజిక అభివృద్ధి పథకం
 - జాతీయ విస్తరణ సేవా కార్యక్రమం
 - పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ
 - సూతన పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ
 - 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
 - 1-బి, 2-సి, 3-డి, 4-ఎ

- ఏదీకాదు
- కింది వాటిలో సరైనవి ఏవి?
 - భారత రాజ్యాంగంలో ప్రారంభంలో 395 నిబంధనలు, 8 షెడ్యూళ్లు, 22 భాగాలున్నాయి.
 - ప్రస్తుతం 12 షెడ్యూళ్లు ఉన్నాయి
 - సహజ వనరులు - భూమి, నీరు, అడవులు, ఖనిజ అవశాల వంటి వనరులు అవసరం.
 - శ్రామికులు- శ్రమ అంటే ఉత్పత్తికి అవసరమైన మానవ ప్రయత్నాల సమూహం. ఉత్పత్తి
- రెండు హెక్టార్ల కంటే తక్కువ భూమి గల రైతులు?
 - చిన్న రైతులు
 - మధ్య తరగతి రైతులు
 - పెద్ద రైతులు
 - భూస్వాములు
- భారతదేశంలో 13 శాతం గల మధ్య తరగతి పెద్ద రైతుల ఆధీనంలో గల సాగుభూమి శాతం?
 - 1.4
 - 2.3
 - 3.3
 - 4.2

గ్రూప్స్ ప్రత్యేకం జనరల్ స్టడీస్

దారులకు అమ్ముకునే సౌలభ్యం కల్పించడం

- పైవన్నీ
- భారతదేశంలో మొదటి సిమెంటు మిల్లును 1904లో ఏ ప్రాంతంలో ప్రారంభించారు?
 - బెంగాలు
 - పుణె
 - నల్లగొండ
 - మద్రాస్
- కింది వాటిలో ప్రధానమంత్రి కృషి సింహం యోజన (PMSKY) లక్ష్యాలు ఏవి?
 - సాగునీరు అందించడానికి పెట్టుబడులను పెంచడం
 - నీటి పారుదల ఉన్న వ్యవసాయ భూమి విస్తీర్ణం పెంచడం
 - నీటి పారుదలలో నీటి వృధాను అరికట్టడం
 - పావుపూ గానీ ఉపయోగించడానికి సాంకేతిక పరిష్కారం పెంపొందించడం
 - 1, 2, 3
 - 2, 3
 - 1, 4
 - పైవన్నీ
- అర్థిక వ్యవస్థలో ప్రవేశాల్సిన అనికంగా ఉన్నప్పుడు ద్రవ్య సప్లయను ఏ విధంగా ప్రభావితం చేస్తుంది?
 - ద్రవ్య సప్లయ స్థిరం
 - ద్రవ్య సప్లయ పెరుగుదల
 - ద్రవ్య సప్లయ తగ్గుదల
 - ద్రవ్య సప్లయం, ద్రవ్య సప్లయకు సమానంగా ఉంటుంది
- కొత్త కేవేసీ నిబంధనలకు సంబంధించి విదేశీ ఫ్యాక్టరీల యొక్క ఇన్వెస్టర్లు (FPIs) డిజిటల్ నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ కొత్త కేవేసీ నిబంధనలపై ఎవరి అధికారం ఉంది?
 - ఆదాయ అసమానతలు
 - నిరుద్యోగం
 - జనాభా పెరుగుదల
 - అర్థిక వ్యవస్థలో ఉత్పాదకత అవుతున్నా ఉండటం
- హైడ్రోజన్ వాయువును చంపి నూనెను కొవ్వులుగా పరివర్తనం చేసే విధానం?
 - సహజీకరణ
 - అక్రిడికేషన్
 - కాల్క్రినేషన్
 - హైడ్రోజినేషన్
- తెల్ల రక్త కణాల ప్రధాన చర్మ ఏమిటి?
 - పోషక పదార్థాల కర్రంపు
 - సంక్రమణాలను ఎదుర్కోవడం
 - ప్రాణవాయువును తరలించడం
 - శక్తిని కల్పించడం

సమాధానాలు				
139. 4	140. 2	141. 1	142. 4	
143. 1	144. 4	145. 3	146. 2	
147. 2	148. 4	149. 4	150. 3	
151. 4	152. 2	153. 2	154. 3	
155. 1	156. 4	157. 1	158. 4	
159. 4	160. 4	161. 2	162. 1	
163. 4	164. 3	165. 4	166. 4	
167. 2				

టాప్ 20 ఇన్స్టిట్యూట్స్, బిల్టుప్ కేంద్రం, హైదరాబాద్